

TOPLANTI TUTANAĞI

Konu : RİP 2017-2021 kapsamında, "Sosyal ve Demografik İstatistikler" başlığı altında bulunan "Nüfus ve Demografi İstatistikleri" alt konu başlığı çerçevesinde "*Hayati İstatistikler*" ile ilgili (doğum, ölüm, evlenme, boşanma ve intihar istatistikleri) toplantı

Yer : TÜİK 125 Nolu Toplantı Salonu

Tarih/Saat : 22/12/2017 (09.30-11.45)

Gündem : 1. 19/10/2017 tarih ve 7039 Sayılı "Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile değişikliğe uğrayan doğum ve ölüm bildirimleri ile evlenme olaylarındaki yeni düzenlemelerin ele alınması,
2. Bu kapsamda, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) ve Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan Yönetmelikler kapsamında yürütülen/planlanan çalışmalar hakkında bilgi alınması,
3. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından, 2018 Haber Bülteni Yayımlama Takvimi ve yürütülecek çalışmalar konusunda bilgilendirme yapılması, işbirliği yapılacak konuların değerlendirilmesi.
4- Diğer (Görüş ve öneriler)

Demografi İstatistikleri Daire Başkanı Sn. Dr. Şebnem BEŞE CANPOLAT Başkanlığındaki toplantıda; gündem maddeleri çerçevesinde TÜİK tarafından üretilen hayati istatistiklerin yayımlama takvimi ile Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda yapılan değişiklikler ekseninde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Sağlık Bakanlığının gelecek planları ele alınmıştır. Toplantı, TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı, Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu'nda İstatistikçi olarak görev yapan Sn. Dilek GÜDER'in doğum, ölüm ve ölüm nedeni istatistiklerinin 2018 yılı yayımlama takvimi ile 2017 yılı çalışmaları kapsamında yaşanan sıkıntılar ve işbirliği yapılması gereken konuları içeren sunumu ile başlamıştır;

- Sn. CANPOLAT, üretilen doğum ve ölüm istatistiklerinde özellikle etkili olan bebek ölümlerinin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla "Bebek Ölümü Komisyon Kararları"nın çalışmaların zamanında ve tam olarak bitirebilmesi için en geç ertesi yılın Şubat ayı sonunda TÜİK Başkanlığına gönderilmesi gerektiğini,
- Sosyal Sektör İstatistikleri Daire Başkanlığı, Sağlık ve Sosyal Koruma İstatistikleri Grubu adına toplantıya katılım sağlayan İstatistikçi Sn. Gönül SERİN, ölüm nedenlerinin kodlanmasında "Anne ve Bebek Ölümü Komisyon Kararları"nın da incelenmesi, yorumlanması ve analiz edilmesi amacıyla Şubat ayı sonunda gelmesinin gerekliliğini vurgulayarak Sn. CANPOLAT'a destek vermiştir.
- Sn. SERİN ayrıca, komisyon kararlarının Ölüm Bildirim Sistemi (ÖBS)'ne işlenmesi kararının 2017 yılı çalışmasına etki etmeyeceğini, önceki yıllarda olduğu gibi Sağlık Bakanlığından Excel ortamında alınacak sonuçların değerlendirileceğini belirterek 2018 yılı için komisyon kararlarının ÖBS'ye işlenmesi taleplerini tekrar dile getirmiştir. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Engelliler Daire Başkanı ve Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkan

Vekili Sn. Banu EKİNCİ, komisyon kararlarının ÖBS'ye işlenmesi işleminin 2018 yılı için sağlandığını teyit etmiştir.

- Sağlık Bakanlığı, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Halk Sağlığı Bilişimi Dairesi Başkanlığı'nda Tıbbi Teknoloji olarak görev yapan Sn. Harun FİDANCI, bir önceki Ölüm Nedenleri İstatistikleri RİP toplantısında da bu konunun gündeme geldiğini ve söz konusu toplantıda Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanı Sn. Başak TEZEL tarafından komisyon kararlarının ertesi yılın Mart ayı sonundan önce gönderilemeyeceğinin belirtildiğini hatırlatmıştır. Bunun üzerine Sn. EKİNCİ, ilgili Daire Başkanlığından konuyu bir kez daha teyit ettirmiş ve Şubat ayı sonunda komisyon kararlarının tamamını iletilemeyeceklerini, ancak ilk 10 ayın verisinin tamamlanmış olabileceğini ifade etmiştir.
- Sn. SERİN, en azından ilk 10 ayın verisini Şubat ayı sonunda alabileceğini, kalan 2 ayın verisini de Mart ayı sonunda teslim alıp analizlerini tamamlayabileceğini ifade etmiştir.
- Sn. EKİNCİ, 2018 Anne ve Bebek Ölümü Komisyon Kararları'nın hem ÖBS'ye hem de doğum kayıtlarına yansıtacağını bildirmiştir.
- Sn. CANPOLAT, ÖBS'ye "ölü doğum" olarak girilen ancak Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veritabanına "bebek ölümü" olarak işlenen, bu nedenle Sağlık Bakanlığı tarafından MERNİS'ten düşürülen kayıtların TÜİK'e bildirilmesi halinde, 2016 yılı istatistiklerinde geriye dönük olarak düzeltme yapabileceğini belirtmiştir.
- Toplantıda, ayrıca ÖBS'de T.C. kimlik numarası ile giriş yapılan kayıtlarda görülen adres tutarsızlıkları da ele alınmıştır. Sn. FİDANCI, ÖBS'de bu tip adres tutarsızlıklarının az sayıda olabileceğini, verinin doğru girilmesinin hizmet alınan ilin performans ölçütü olduğunu, TÜİK'in ikametgah adresi ile Sağlık Bakanlığının olay adresi bakımından farklılık yarattığını ifade etmiştir.
- Sn. FİDANCI, önlem olarak ÖBS'ye T.C. kimlik numarası ile girişlerde MERNİS'ten alınan adres bilgilerinin kapalı (pasif-değiştirilemez) hale getirilebileceğini, bu alanın yalnızca T.C. kimlik numarası olmayan kayıtlar için açılabilmesini belirtmiştir. Ayrıca, yurtdışı ikametli T.C. vatandaşlarının ölümlerinin ÖBS'ye girişlerinde ölümün gerçekleştiği yerin (il ve ilçe olarak) ikametgah adresi bölümüne girildiğini belirtmiştir.
- Sn. CANPOLAT, T.C. kimlik numarası ile ÖBS'ye giriş yapılan kayıtlardaki adres tutarsızlıklarının incelenmesi amacıyla, Sağlık Bakanlığı ilgili biriminin ziyaret edilerek birlikte çalışılabilmesini belirtmiştir.
- Sn. FİDANCI, ÖBS yazılım çalışmalarının 2009'dan itibaren devam ettiğini, 2013'te sistemi geliştirdiklerini ifade ederek, halihazırda sistemi yenilemek için ikinci versiyonunu yazdıklarını belirtmiştir.
- ÖBS'den derlenen değişkenler konusunda Sn. SERİN, eğitim durumu, medeni durum, meslek vb. değişkenlerin sağlıklı ve kalitesiz olduğunu ifade ederek bu alanların sistemden çıkarılabileceğini belirtmiştir. Ancak Sn. CANPOLAT, bazı değişkenlerin idari kayıtlardan derlenemediğini, yabancılar, kayıtlı olmayan vb. kişiler için ilk etapta yeterli olmasa da bilgi alınmasının önemine değinerek, konu ile ilgili bu toplantıda ivedi karar verilmemesini, TÜİK Başkanlığı olarak ilgili birimlerin ortak görüşünü

yansıtacak bir değerlendirme yapıldıktan sonra Sağlık Bakanlığı'na görüş sunulması tavsiyesinde bulunmuştur.

- Toplantıda "ÖBS Form Numarası"nın MERNİS veritabanına yanlış, mükerrer vb. girilmesi konusu gündeme getirilmiş olup Sn. FİDANCI, nüfus müdürlükleri tarafından elle (manüel) veri girişinin bu sonuca yol açtığını belirtmiştir. Bu konudaki kontrollerin artırılabilceği vurgulanmış ve ileride elektronik (online) ortamda giriş sağlanması durumunda bu sorunların yaşanmayacağı bilgisini aktarmıştır.
- Sn. FİDANCI, ayrıca eski kimliklerde olan fakat yeni kimlik belgelerinde olmayan aile, cilt, hane no gibi değişkenlerin kurumların bilgi sistemlerinde eksik veri girişi olarak algılanabildiğini belirterek, NVİGM'nin bu bilgilerin gerekli olmadığına ilişkin bir açıklama yapması gerektiğini belirtmiştir. NVİGM Nüfus Hizmetleri Daire Başkanlığı, Nüfus Şube Müdürlüğü'nde VHKİ olarak çalışan Sn. Gülden YILMAZ, kendi yönetmeliklerinde bununla ilgili bir düzenleme bulunduğunu belirtmiştir.

Sn. YILMAZ, 19/10/2017 tarih ve 7039 Sayılı "Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile değişikliğe uğrayan doğum ve ölüm bildirimini ile evlenme olaylarındaki yeni düzenlemeleri konu alan bir sunum gerçekleştirmiştir.

- NVİGM Nüfus Hizmetleri Daire Başkanlığı, Nüfus Şube Müdürü Sn. Şule BAYAZIT, doğum olaylarının elektronik ortamda bildirilmesine ne zaman geçileceği konusunda Sn. CANPOLAT'ın sorduğu soruya cevaben, kesin bir tarih veremeyeceklerini, çalışmaların devam ettiğini belirterek, en kısa sürede yeni uygulamaya geçilmesi temennisini ifade etmiştir.
- Sn. EKİNCİ, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda yer alan değişiklikler ile doğumda sözlü beyanın araştırma şartına bağlanması konusunda, Mülki İdare Amirlerinin yetkili kılındığını, hiçbir şekilde doğan bir çocuğun doğum raporu olmadan kayıtlanmasının mümkün olmayacağını ifade etmiştir.
- Sn. BAYAZIT, sözlü beyanın zorlaştırılmasına yönelik olarak önce araştırma (tahkikat) yapılarak tescilin sonra yapılmasının olumlu olduğunu, sözlü beyanın böylece yavaş yavaş ortadan kalkacağını ifade etmiştir.
- Sn. CANPOLAT, kimliksiz her bebeğin toplum için ve bebeklerin güvenliği ve korunması açısından sorun olduğunu, bazen evlatlık verilmenin devlete bildirilmeden yapılma yoluna gidildiği durumların olduğunu, ülkemizde Suriye'den gelen yoğun göç gibi bir gerçeklik varken sözlü beyanın ciddi sorunlara yol açabileceğini ifade etmiştir.
- Sn. GÜLDEN, Sağlık Bakanlığı tarafından sözlü beyanlar için standart bir şablonun hazırlanıp hazırlanmadığı sorusu üzerine Sn. EKİNCİ, değişen Kanun kapsamında uygulama için yönetmelik çalışmalarının devam ettiğini belirterek sözlü beyanın önüne geçilmeye çalışıldığını ifade etmiştir.
- Sn. Dilek GÜDER, evlenme olaylarında il ve ilçe müftülüklerinin 30/11/2017 tarihinden itibaren yetkili kılınması ile birlikte, bu konudaki istatistiklerin derlenebilmesi amacıyla NVİGM ile görüşüldüğünü, "Evlendiren Makam Adı" değişkeninin TÜİK Bilişim Teknolojileri Daire Başkanlığı aracılığıyla NVİGM'ye yazı yazılarak KPS üzerinden söz konusu değişkenin alınması ile ilgili talepte bulunulacağını belirtmiştir.
- Sn. BAYAZIT, MERNİS veritabanında uzun süredir işlem görmeyen (ölü olması muhtemel kişilere ilişkin) kapalı kayıtların inceleme ve tahkikat için açıldığını

belirterek, bu kayıtların sayısı hakkında net bir bilgi vermemiştir. Sn. CANPOLAT, bu durumun MERNİS veritabanından 31 Aralık itibarıyla nüfus verileri çekilirken sıkıntı yaratabileceğini ifade ederek önlem alınması konusunda NVİGM ile görüşme yapmaları gerektiğini belirtmiştir.

- Sn. GÜDER, Nüfus Hizmetleri Kanunu'ndaki yeni düzenlemeler ile Sağlık Bakanlığı personeline ceza öngörülmediğini, bu durumun doğumların kayıt altına alınmasında ihmallere neden olabileceği endişesini dile getirmiştir. Sn. BAYAZIT, bu konuda Sağlık Bakanlığının yönetmelikler ile bir düzenleme getirebileceğini belirtmiştir. Sn. CANPOLAT, prensip olarak kamu görevlilerine uygulanacak cezai işlemlerin kanunlar ile değil belki bu kanunlara ait yönetmelikler ile düzenlenebileceğini, Sağlık Bakanlığının kendi iç performans sistemine dayalı bir uygulamaya gidebileceğini belirtmiştir. Ayrıca, yeni düzenleme ve uygulamalarda hataların olabileceğini, uygulamaya geçildiğinde aksaklıklar için yönetmelikler ile tedbir alınabileceğini belirtmiştir.

Alınan Kararlar:

1. Sağlık Bakanlığının "Bebek Ölümü Komisyon Kararları" doğrultusunda kesinlik kazanan bebek ölümü verisini ilk etapta hazır olan Ocak-Ekim (10 aylık) dönemi için öncelikli olarak en geç ertesinin Şubat ayı sonunda TÜİK Başkanlığı'na iletmesine, son 2 ay verisinin ise en geç Mart ayı sonunda gönderilmesine,
2. 2016 yılında MERNİS veritabanına giren fakat daha sonra araştırma sonucunda Sağlık Bakanlığınca tespit edilerek MERNİS'ten düşürülen ölü doğumların TÜİK'e bildirilmesine, bu durumun 2016 yılı doğum ve ölüm istatistiklerine geriye dönük olarak yansıtılmasına,
3. Adres tutarsızlıklarının önüne geçilebilmesi amacıyla, ÖBS'ye T.C. kimlik numarası ile girişlerde MERNİS'ten direk alınan adres bilgilerinin kapalı (pasif-değiştirilemez) hale getirilmesine, bu alanın yalnızca T.C. kimlik numarası olmayan kayıtlar için açılmasına,
4. NVİGM'den "Evlendiren Makam Adı" bilgisinin 2018 yılından itibaren TÜİK'e elektronik ortamda aktarılmasının sağlanmasına karar verilmiştir.

Katılımcı Listesi:

Adı Soyadı	Kurumu/Çalıştığı Birim/Unvanı	e-posta
1. Şebnem BEŞE CANPOLAT, PhD	TÜİK/ Demografi İstatistikleri Daire Başkanı	sebnem.canpolat@tuik.gov.tr
2. Dr. Banu EKİNCİ	Sağlık Bakanlığı/ Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü/ Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Engelliler Daire Başkanı	banu.ekinci@saglik.gov.tr
3. Harun FİDANCI	Sağlık Bakanlığı/ Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü/ Halk Sağlığı Bilişimi Dairesi Başkanlığı/ Tıbbi Teknolog	harun.fidanci@saglik.gov.tr
4. Banu KULALİ	Sağlık Bakanlığı/ Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü/ Halk Sağlığı Bilişimi Dairesi Başkanlığı/ Sağlık Uzman Yrd.- İstatistikçi	banu.kulali@saglik.gov.tr
5. Dr. Ayfer PEKERİÇLİ	Sağlık Bakanlığı/ Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü/ Sağlık İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Doktor	ayfer.pekericli@saglik.gov.tr
6. İrem SOYTUTAN ÇAĞLAR	Sağlık Bakanlığı/ Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü/ Sağlık İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Sağlık Uzman Yrd.	irem.soytutan@saglik.gov.tr
7. Şule BAYAZIT	İçişleri Bakanlığı/ Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü/ Nüfus Hizmetleri Daire Başkanlığı/ Nüfus Şube Müdürü	sule.bayazit@nvi.gov.tr
8. Gülden YILMAZ	İçişleri Bakanlığı/ Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü/ Nüfus Hizmetleri Daire Başkanlığı/ Nüfus Şube Müdürlüğü/ VHKİ	gulden.yilmaz@nvi.gov.tr
9. Hakan SAKALLI	İçişleri Bakanlığı/ Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü/ Araştırma Geliştirme ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı/ Araştırma Planlama ve İstatistik Şube Müdürlüğü/ Çözümleyici	hakan.sakalli@nvi.gov.tr
10. Gönül SERİN	TÜİK/ Sosyal Sektör İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Sağlık ve Sosyal Koruma İstatistikleri Grubu/ İstatistikçi	gonul.serin@tuik.gov.tr

Adı Soyadı	Kurumu/Çalıştığı Birim/Unvanı	e-posta
11. Ece CENGİZ KÜÇÜK	TÜİK/ Sosyal Sektör İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Sağlık ve Sosyal Koruma İstatistikleri Grubu/ Uzman Yrd.	ece.cengiz@tuik.gov.tr
12. Nurhan ALTUNKAYNAK	TÜİK/ Sosyal Sektör İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Sağlık ve Sosyal Koruma İstatistikleri Grubu/ VHKİ	nurhan.altunkaynak@tuik.gov.tr
13. Hakan SEYİTOĞLU	TÜİK/ Kayıt Sistemleri Daire Başkanlığı/ Resmi İstatistik Grubu/ Programcı	hakan.seyitoglu@tuik.gov.tr
14. Dilek GÜDER	TÜİK/ Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/ İstatistikçi	dilek.guder@tuik.gov.tr
15. Nevin UYSAL	TÜİK/ Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/ TÜİK Uzmanı	nevin.uysal@tuik.gov.tr
16. İdris BEYAZİT	TÜİK/ Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/TÜİK Uzmanı	idris.beyazit@tuik.gov.tr
17. Nurhan SOYER	TÜİK/ Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı/ Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/İstatistikçi	nurhan.soyer@tuik.gov.tr